

Sustav sljedivosti i sustav sigurnosnih obilježja za duhanske proizvode u EU-u

Priručnik za dionike

Sadržaj

Uvod – sustav sljedivosti i sustav sigurnosnih obilježja za duhanske proizvode u EU-u	3
I. Sustav sljedivosti duhanskih proizvoda	5
Pregled	5
Detaljni opis sustava	7
Ključni zahtjevi koje dionici moraju ispuniti u pogledu uspostave i rada sustava sljedivosti duhanskih proizvoda.....	9
I. PROIZVOĐAČI I UVOZNICI.....	10
Tablični prikaz glavnih odgovornosti – proizvođači i uvoznici	5
II. DISTRIBUTERI I VELETRGOVCI.....	8
Tablični prikaz glavnih odgovornosti – distributeri i veletrgovci	12
III. SUBJEKTI PRVOG MALOPRODAJNOG MJESTA	14
Tablični prikaz glavnih odgovornosti – subjekti prvog maloprodajnog mjesta	16
IV. TIJELA DRŽAVA ČLANICA	17
Tablični prikaz glavnih odgovornosti – tijela država članica	19
V. EUROPSKA KOMISIJA	20
Tablični prikaz glavnih odgovornosti – Europska komisija	21
II. Sustav sigurnosnih obilježja za duhanske proizvode	22
Pregled	22
Detaljan opis sustava.....	22
Ključni zahtjevi koje dionici moraju ispuniti u okviru sustava sigurnosnih obilježja za duhanske proizvode..	23
I. TIJELA DRŽAVA ČLANICA TE PROIZVOĐAČI I UVOZNICI.....	24
Tablični prikaz glavnih odgovornosti	28

Uvod – sustav sljedivosti i sustav sigurnosnih obilježja za duhanske proizvode u EU-u

Europski parlament i Vijeće donijeli su 3. travnja 2014. Direktivu o duhanskim proizvodima 2014/40/EU¹. Opći je cilj Direktive o duhanskim proizvodima usklađivanje zakona i drugih propisa država članica o proizvodnji, predstavljanju i prodaji duhanskih i srodnih proizvoda.

Njome se olakšava neometano funkcioniranje unutarnjeg tržišta duhanskih i srodnih proizvoda te se štiti zdravlje ljudi, posebno mladih. Osim toga, u članku 1. Direktive o duhanskim proizvodima izričito se navode obveze koje Europska unija (EU) ima na temelju Okvirne konvencije Svjetske zdravstvene organizacije o nadzoru nad duhanom (FCTC).

Ključne odredbe

Člancima 15. i 16. Direktive o duhanskim proizvodima **želi se riješiti problem nezakonite trgovine duhanskim proizvodima** uvođenjem **sustava sljedivosti i sustava sigurnosnih obilježja** za te proizvode. Ti će sustavi pridonijeti smanjenju kruženja duhanskih proizvoda koji nisu u skladu s Direktivom o duhanskim proizvodima i drugim propisima o nadzoru nad duhanom. Njima će se usto smanjiti umjetno niske cijene opskrbe nezakonitim duhanskim proizvodima koje utječu na porast broja pušača i opću učestalost pušenja. Ti će sustavi stoga imati važnu ulogu u zaštiti javnog zdravlja, državnih proračuna i zakonitih gospodarskih subjekata.

Sustav sljedivosti

U skladu sa **sustavom sljedivosti** (članak 15. Direktive o duhanskim proizvodima):

- sva jedinična pakiranja duhanskih proizvoda proizvedenih u EU-u, namijenjenih tržištu EU-a ili stavljenih na tržište EU-a morat će biti označena jedinstvenom identifikacijskom oznakom (na kojoj će biti navedene prethodno definirane informacije o mjestu i datumu proizvodnje, određištju itd.)
- njihovo se kretanje mora bilježiti u cijelom lancu opskrbe (od proizvođača do zadnje razine prije prvog maloprodajnog mjesta)
- informacije o zabilježenim kretanjima pohranjivat će neovisni pružatelji usluga pohrane podataka (s kojima će proizvođači i uvoznici duhanskih proizvoda morati sklopiti ugovor koji treba odobriti Komisija), a podaci će biti dostupni tijelima (država članica i Komisije) za potrebe provedbe.

Na taj će način sustav sljedivosti omogućiti nadzor (praćenje) kretanja zakonitih duhanskih proizvoda te javnim tijelima omogućiti da utvrde u kojem je trenutku proizvod preusmjeren na nezakonito tržište ili obrnuto (pronalaženje).

---

¹ Direktiva 2014/40/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 3. travnja 2014. o usklađivanju zakona i drugih propisa država članica o proizvodnji, predstavljanju i prodaji duhanskih i srodnih proizvoda i o stavljanju izvan snage Direktive 2001/37/EZ (SL L 127, 29.4.2014., str. 1.), http://ec.europa.eu/health/tobacco/docs/dir_201440_hr.pdf

Sustav sigurnosnih obilježja

U skladu sa **sustavom sigurnosnih obilježja** (članak 16. Direktive o duhanskim proizvodima) jedinična pakiranja duhanskih proizvoda stavljena na tržište EU-a moraju nositi sigurnosno obilježje zaštićeno od neovlaštenog rukovanja, sastavljeno od vidljivih i nevidljivih elemenata. Time će se potrošačima i tijelima omogućiti da utvrde je li riječ o originalnom ili nezakonitom proizvodu.

Sekundarno zakonodavstvo

Člancima 15. i 16. osigurava se temeljni okvir za sustav sljedivosti i sustav sigurnosnih obilježja. Komisija ih je nadopunila donošenjem triju akata sekundarnog zakonodavstva koji sadržavaju dodatne tehničke pojedinosti:

- **Provedbenu uredbu Komisije (EU) 2018/574** o tehničkim standardima za uspostavu i rad sustava sljedivosti duhanskih proizvoda
- **Delegiranu uredbu Komisije (EU) 2018/573** o ključnim elementima ugovora o pohrani podataka koji se sklapaju u okviru sustava sljedivosti duhanskih proizvoda
- **Provedbenu odluku Komisije (EU) 2018/576** o tehničkim standardima za sigurnosna obilježja koja se stavljaju na duhanske proizvode.

Sustavi se moraju uspostaviti do **20. svibnja 2019.** za cigarete i duhan za samostalno motanje te do **20. svibnja 2024.** za ostale duhanske proizvode.

I. Sustav sljedivosti duhanskih proizvoda

Pregled

Sustav sljedivosti omogućuje nadzor duhanskih proizvoda u cijelom lancu opskrbe (praćenje), a tijelima omogućuje da utvrde moguće točke preusmjerenja proizvoda iz lanca opskrbe ili u lanac opskrbe (pronalaženje).

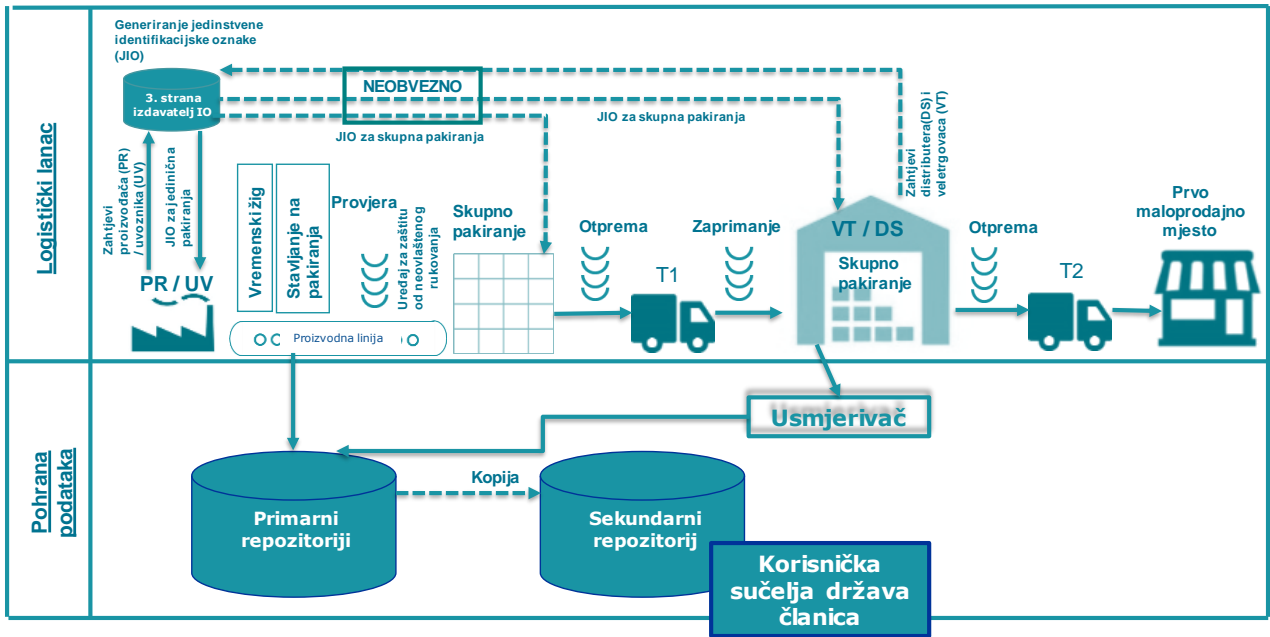
Sljedivost je moguća samo ako su duhanski proizvodi označeni kodiranom jedinstvenom identifikacijskom oznakom (koja sadržava prethodno definirane informacije, kao što su porijeklo i datum proizvodnje, odredište itd.). Time se omogućuje identifikacija, praćenje i pronalaženje proizvoda u cijelom lancu opskrbe te slanje s time povezanih informacija ustanovi za pohranu podataka.

Jedinstvena identifikacijska oznaka jest alfanumerički kôd kojim je kodiran nosač podataka radi strojnog očitavanja (npr. skeniranja). Nosači podataka često su u obliku optičkog (jednodimenzionalnog ili dvodimenzionalnog) barkoda koji je stavljen na ambalažu proizvoda tako da ga nije moguće ukloniti.

Ključni zahtjevi sustava sljedivosti utvrđeni su u:

- **članku 15. Direktive o duhanskim proizvodima**
- **Provedbenoj uredbi Komisije 2018/574** o tehničkim standardima za uspostavu i rad sustava sljedivosti duhanskih proizvoda (uključujući njezine priloge I. i II.)
- **Delegiranoj uredbi Komisije 2018/573** o ključnim elementima ugovora o pohrani podataka koji se sklapaju u okviru sustava sljedivosti duhanskih proizvoda.

Na slici u nastavku prikazan je pregled tih ključnih zahtjeva (uključujući ključne faze i događaje koji će se odvijati u okviru sustava sljedivosti). Radi jasnoće, logistički lanac (u kojemu se proizvodi fizički premještaju i u kojemu se odvijaju transakcije) prikazan je odvojeno od pohrane podataka (gdje se obrađuju informacije o kretanjima proizvoda i transakcijama).

Detaljni opis sustava

U okviru sustava sljedivosti generiranje jedinstvenih identifikacijskih oznaka povjerava se „izdavateljima identifikacijskih oznaka” koji moraju biti financijski i pravno neovisni od duhanske industrije. Svaka je država članica odgovorna za imenovanje izdavatelja identifikacijskih oznaka za svoje državno područje.

Nakon imenovanja, izdavatelji identifikacijskih oznaka zaprimat će zahtjeve za generiranje jedinstvenih identifikacijskih oznaka od proizvođača i uvoznika duhanskih proizvoda, koji moraju dostaviti prethodno utvrđene informacije o proizvodima. Potom će izdavatelji identifikacijskih oznaka, uz naplatu naknade, generirati serije jedinstvenih identifikacijskih oznaka te ih dostaviti proizvođaču ili uvozniku koji ih je naručio. Jedinstvene identifikacijske oznake koje su isporučene, ali još nisu stavljene na jedinična pakiranja vrijede šest mjeseci. Ako se u tom roku ne stave na jedinična pakiranja, prestaju vrijediti.

Proizvođači na proizvodnoj liniji upotpunjuju jedinstvenu identifikacijsku oznaku dodavanjem „vremenskog žiga” (tj. oznake na kojoj su navedeni datum i vrijeme proizvodnje duhanskog proizvoda). Jedinstvena identifikacijska oznaka kodira se na odobreni nosač podataka te potom stavlja na jedinično pakiranje. Mora se provjeriti je li ispravno postavljena kako bi se osigurala njezina čitljivost. Prethodno se mora ugraditi uređaj za zaštitu od neovlaštenog rukovanja, koji omogućuje neovisno bilježenje podataka o procesu provjere koji se ne mogu mijenjati. Ti će podaci biti dostupni tijelima radi mogućih istraga i inspekcija.

Napomena: Kad je riječ o uvoznicima, prethodno navedeni postupak mora se provesti prije uvoza proizvoda u Uniju (vidjeti članak 2. stavak 38. Direktive o duhanskim proizvodima), odnosno u trećoj zemlji proizvodnje ili dok su proizvodi u carinskom postupku s odgodom.

Pravilno označena jedinična pakiranja mogu se potom pratiti i pronaći u cijelom opskrbnom lancu. U većini se slučajeva jedinična pakiranja stavljaju u takozvana „skupna pakiranja” kao što su šteke, kartoni ili palete. Praćenje na razini skupnog pakiranja dopušteno je pod uvjetom da je i dalje moguće pratiti i pronaći jedinična pakiranja. To zahtijeva zasebne jedinstvene identifikacijske oznake na razini skupnog pakiranja koje su elektronički povezane sa svakom jedinstvenom identifikacijskom oznakom na nižoj razini. Svrha je bilježenja kretanja proizvoda na razini skupnih pakiranja smanjiti operativno opterećenje gospodarskih subjekata (prije svega veletrgovaca i distributera), koji bi inače morali skenirati svako jedinično pakiranje kojim rukuju. Jedinstvene identifikacijske oznake na razini skupnog pakiranja mogu se zatražiti od nadležnog izdavatelja identifikacijskih oznaka ili ih gospodarski subjekt može sam generirati u skladu s propisanim međunarodnim normama.

Prijevoz između različitih objekata isto tako podliježe jasnom skupu pravila: svaka otprema i prispjeće moraju se zabilježiti i prijaviti u repozitorski sustav, sve do trenutka otpreme na prvo maloprodajno mjesto, tj. prvo mjesto na kojem će proizvodi biti dostupni potrošačima.

Sve se zabilježene informacije moraju dostaviti u „repozitorski sustav”. To je opći pojam kojim se opisuju različiti primarni repozitoriji (koje ugovara svaki proizvođač i uvoznik), sekundarni repozitorij (koji sadržava primjerak svih podataka o sljedivosti pohranjenih u

primarnim repozitorijima) te usmjerivač (uređaj koji je smješten uz sekundarni repozitorij i prenosi podatke između sastavnica repozitorijskog sustava).

Svaki proizvođač i uvoznik mora prenijeti u ugovoreni primarni repozitorij informacije o sljedivosti koje je zabilježio. Svi ostali gospodarski subjekti (npr. veletrgovci i distributeri) prenose informacije o sljedivosti putem usmjerivača.

Sekundarni repozitorij pruža državama članicama i Komisiji pregled kretanja duhanskih proizvoda u EU-u. Time im omogućuje provjere i kontrole prehrambenog lanca te im pomaže u aktivnostima praćenja i provedbe.

Utvrđeni su jasni rokovi za prijenos podataka o sljedivosti u repozitorijski sustav: općenito bi ga trebalo obaviti u roku od tri sata od nastanka događaja, a ako je riječ o otpremi i prekrcaju duhanskih proizvoda, u roku od 24 sata prije nastanka događaja.

Kako bi se osigurao pravilan prijenos informacija o sljedivosti, poruke o prijenosu moraju sadržavati prethodno utvrđene informacije. Te su informacije navedene u Prilogu 2. Provedbenoj uredbi.

Ključni zahtjevi koje dionici moraju ispuniti u pogledu uspostave i rada sustava sljedivosti duhanskih proizvoda

U odjeljcima u nastavku navode se ključni zahtjevi sustava sljedivosti duhanskih proizvoda za pojedine kategorije dionika.

Ako nije drukčije navedeno, svi članci na koje se upućuje članci su iz **Provedbene uredbe (EU) 2018/574 o tehničkim standardima za uspostavu i rad sustava sljedivosti duhanskih proizvoda** i njezinih **priloga I. i II.**

I. PROIZVOĐAČI I UVOZNICI

Zahtjevi koje moraju ispuniti **proizvođači i uvoznici** duhanskih proizvoda razvrstavaju se u tri kategorije: **(A)** označivanje pakiranja jedinstvenom identifikacijskom oznakom; **(B)** repozitorski sustav, **(C)** obveze vođenja evidencija.

A. Označivanje jediničnih pakiranja jedinstvenom identifikacijskom oznakom

Ključni zahtjevi:

- 1. Podnošenje zahtjeva nadležnom izdavatelju identifikacijskih oznaka za izdavanje identifikacijskih kodova za gospodarske subjekte, objekte i strojeve:** Nakon što države članice završe postupak imenovanja izdavatelja identifikacijskih oznaka (*članak 3.*), jedna je od prvih zadaća **proizvođača i uvoznika** duhanskih proizvoda podnijeti zahtjev nadležnom izdavatelju identifikacijskih oznaka (vidjeti dalje u tekstu *) za izdavanje identifikacijskih kodova (za sebe, svoje objekte i strojeve koje upotrebljavaju u proizvodnji duhanskih proizvoda) (*članak 14.*, *članak 16.*, *članak 18.*).

Zahtjevu za izdavanje koda treba priložiti određene informacije (koje su navedene u *poglavlju II. odjeljku 1. Priloga II.*). Izdavatelj identifikacijskih oznaka potom isporučuje identifikacijski kod te uspostavlja i održava registar svih identifikacijskih kodova koje je izdao (*članak 15.*, *članak 17.*, *članak 19.*). Proizvođači i uvoznici moraju posjedovati odgovarajuće identifikacijske kodove da bi mogli izdavatelju identifikacijskih oznaka podnijeti zahtjev za izdavanje jedinstvenih identifikacijskih oznaka.

*Kome podnijeti zahtjev za izdavanje IDENTIFIKACIJSKIH KODOVA

- Proizvođači i uvoznici -

Za dobivanje identifikacijskog koda **gospodarskog subjekta: proizvođači** moraju podnijeti zahtjev izdavatelju identifikacijskih oznaka nadležnom za tu državu članicu u svakoj od država članica u kojima imaju barem jedan objekt. **Uvoznici** moraju podnijeti zahtjev izdavatelju identifikacijskih oznaka nadležnom za tu državu članicu u svakoj od država članica na čije tržište stavljaju svoje proizvode (*članak 14.*).

Za dobivanje identifikacijskog koda **objekta: proizvođači** moraju podnijeti zahtjev izdavatelju identifikacijskih oznaka nadležnom za državu članicu u kojoj se objekt nalazi. **Uvoznici** su odgovorni za podnošenje zahtjeva za izdavanje kodova za proizvodne objekte koji se nalaze izvan EU-a. Moraju podnijeti zahtjev bilo kojem izdavatelju identifikacijskih oznaka kojeg je imenovala država članica na čije tržište stavljaju svoje proizvode (*članak 16.*).

Za dobivanje identifikacijskog koda **stroja: proizvođači** moraju podnijeti zahtjev izdavatelju identifikacijskih oznaka nadležnom za državu članicu u kojoj se stroj nalazi. **Uvoznici** su odgovorni za podnošenje zahtjeva za izdavanje kodova za strojeve koji se nalaze izvan EU-a. Moraju podnijeti zahtjev bilo kojem izdavatelju identifikacijskih oznaka kojeg je imenovala država članica na čije tržište stavljaju svoje proizvode (*članak 18.*).

- 2. Podnošenje zahtjeva nadležnom izdavatelju identifikacijskih oznaka za izdavanje jedinstvenih identifikacijskih oznaka za pakiranja duhanskih proizvoda:** nakon što prime odgovarajuće identifikacijske kodove (vidjeti prethodni tekst), proizvođači i uvoznici mogu od izdavatelja identifikacijskih oznaka zatražiti izdavanje jedinstvenih identifikacijskih oznaka.

U tu svrhu moraju nadležnom izdavatelju identifikacijskih oznaka (vidjeti dalje u tekstu*) dostaviti određene informacije (koje su navedene u *poglavlju II. odjeljku II. Priloga II.*). Zatražene jedinstvene identifikacijske oznake isporučuju se u određenim rokovima (*članak 9., članak 13.*). Mogu se dostaviti elektroničkim putem ili, ako je to primjenjivo za jedinična pakiranja, isporučiti fizički (*članak 9.*). Jedinstvene identifikacijske oznake moraju se staviti na pakiranja u roku od šest mjeseci od primitka (*članak 5. stavak 1.*).

Za **jedinična pakiranja**, proizvođači i uvoznici moraju zatražiti jedinstvene identifikacijske oznake od nadležnog izdavatelja identifikacijskih oznaka (*članak 9.*). Za **skupna pakiranja**, jedinstvene identifikacijske oznake mogu se **ili** zatražiti od

izdavatelja identifikacijskih oznaka **ili** ih proizvođač ili uvoznik može izravno generirati u skladu s normom ISO/IEC 15459-1:2014 ili ISO/IEC 15459-4:2014 (*članak 10.*).

*Kome podnijeti zahtjev za izdavanje JEDINSTVENIH IDENTIFIKACIJSKIH OZNAKA

- Proizvođači i uvoznici -

Proizvođači moraju podnijeti zahtjev za izdavanje jedinstvenih identifikacijskih oznaka izdavatelju identifikacijskih oznaka nadležnom za državu članicu u kojoj se proizvodi proizvode (*članak 4. stavak 1.*); **međutim**, odstupajući od toga, država članica može odrediti svojeg izdavatelja identifikacijskih oznaka koji je odgovoran za generiranje svih jedinstvenih identifikacijskih oznaka za sva jedinična pakiranja koja će se staviti na njezino tržište (*članak 4. stavak 1.*). Proizvođači se moraju informirati o svim državama članicama koje primjenjuju takvo odstupanje. **Uvoznici** moraju podnijeti zahtjev izdavatelju identifikacijskih oznaka nadležnom za državu članicu u kojoj će se proizvodi staviti na tržište (*članak 4. stavak 2.*).

Proizvođači i uvoznici koji pakiraju proizvode u skupna pakiranja mogu odlučiti da zahtjev za izdavanje jedinstvenih identifikacijskih oznaka podnesu izdavatelju identifikacijskih oznaka nadležnom za državu članicu u kojoj se proizvodi skupno pakiraju (*članak 4. stavak 3.*). Alternativno, mogu odlučiti izravno generirati jedinstvene identifikacijske oznake na razini skupnog pakiranja u skladu s normom ISO/IEC 15459-1:2014 ili ISO/IEC 15459-4:2014 (*članak 10.*).

Proizvođači i uvoznici koji izvoze duhanske proizvode iz EU-a moraju podnijeti zahtjev izdavatelju identifikacijskih oznaka nadležnom za državu članicu u kojoj se proizvodi proizvode.

- 3. Stavljanje jedinstvenih identifikacijskih oznaka na pakiranja i provjera:** nakon što od izdavatelja identifikacijskih oznaka prime jedinstvene identifikacijske oznake (ili nakon što ih sami generiraju ako je riječ o jedinstvenim identifikacijskim oznakama na razini skupnog pakiranja), proizvođači i uvoznici stavljaju ih na pakiranja (*članak 6., članak 10.*). **Uvoznici** moraju osigurati da jedinstvene identifikacijske oznake budu stavljene prije uvoza duhanskog proizvoda u Uniju (*članak 6.; vidjeti i članak 2. stavak 38. Direktive o duhanskim proizvodima*); Proizvođači i uvoznici moraju na sve jedinstvene identifikacijske oznake koje su generirali izdavatelji identifikacijskih oznaka dodati vremenski žig u propisanom formatu (*članak 8. stavak 3., članak 11. stavak 3.*). Jedinstvene identifikacijske oznake moraju se kodirati na jednom od dopuštenih nosača podataka (*članak 21.*).

Kad je riječ o jediničnim pakiranjima, mora se provjeriti jesu li jedinstvene identifikacijske oznake ispravno stavljene i čitljive, a postupak provjere mora biti zaštićen uređajem za zaštitu od neovlaštenog rukovanja koji je isporučila i ugradila neovisna treća strana (*članak 7.*). Podaci zabilježeni uređajem za sprečavanje neovlaštenog rukovanja moraju biti dostupni tijelima na zahtjev (*članak 7. stavak 5.*).

Kako je navedeno u *članku 7. stavku 6.*, određeni gospodarski subjekti mogu iskoristiti prijelazna razdoblja ili u cijelosti biti oslobođeni obveze ugradnje uređaja za zaštitu od neovlaštenog rukovanja.

Proizvođači i uvoznici moraju povezati jedinstvenu identifikacijsku oznaku na razini skupnog pakiranja s popisom svih jedinstvenih identifikacijskih oznaka sadržanih u skupnom pakiranju (*članak 12. stavak 1.*), i to slanjem informacija navedenih u *poglavlju II. odjeljku 3. (točka 3.2.) Priloga II.* u primarni repozitorij.

B. Repozitorski sustav

Proizvođači i uvoznici moraju bilježiti sve potrebne informacije o događajima koji su povezani s proizvodom, a u kojima oni sudjeluju (*članak 32., članak 33.*). Ti se podaci potom šalju u repozitorski sustav i pohranjuju u njemu. Taj se sustav sastoji od triju interoperabilnih dijelova (*članak 24.*) – **1. primarnih repozitorija; 2. (jedinstvenog) sekundarnog repozitorija i 3. usmjerivača.**

Ključni zahtjevi:

- 1. Odabir i uspostava „primarnih repozitorija“:** svaki proizvođač i uvoznik mora sklopiti ugovor s neovisnim pružateljem usluga pohrane podataka radi uspostave primarnog repozitorija (*članak 26. stavak 1.*). U okviru postupaka kojima se uređuje taj proces (a koji su navedeni u dijelu A Priloga 1.) zahtijeva se da proizvođači i uvoznici cigareta i duhana za samostalno motanje obavijeste Komisiju o predloženom pružatelju usluga pohrane podataka (najkasnije dva mjeseca nakon stupanja na snagu **Delegirane uredbe o ključnim elementima ugovora o pohrani podataka koji se sklapaju u okviru sustava sljedivosti duhanskih proizvoda**). Moraju dostaviti i nacrt ugovora koji sadržava ključne elemente utvrđene u Delegiranoj uredbi te korelacijsku tablicu i odgovarajuće pisane izjave (vidjeti dio A točke 1. i 2. Priloga I.). Europska komisija procjenjuje neovisnost i tehničku prikladnost pružatelja usluga te na svojem *web*-mjestu objavljuje popis odobrenih pružatelja usluga (dio A točka 8. Priloga I.). Svaka naknadna izmjena ugovora podliježe odobrenju (dio A točka 9. Priloga I.).

U svakom primarnom repozitoriju pohranjuju se isključivo informacije koje se odnose na duhanske proizvode proizvođača ili uvoznika koji su ugovorili repozitorij (*članak 26. stavak 2.*). Svi primarni repozitoriji moraju proslijediti kopiju podataka sekundarnom repozitoriju (*članak 26. stavak 3.*). Sekundarni repozitorij utvrđuje modalitete za razmjenu podataka i zajednički podatkovni rječnik (*članak 26. stavak 4., članak 26. stavak 5.*). Na pružatelje usluga primarnih repozitorija primjenjuju se dodatni tehnički zahtjevi (*članak 25.*) i postupci (*dijelovi A i C Priloga I.*) kako bi se osigurala neovisnost, funkcionalnost i interoperabilnost sustava.

- 2. Troškovi repozitorskog sustava:** sve troškove povezane s repozitorskim sustavom snose proizvođači i uvoznici duhanskih proizvoda. Troškovi repozitorskih usluga moraju biti pošteni, razumni i razmjerni u odnosu na pružene usluge i na količinu zahtijevanih jedinstvenih identifikacijskih oznaka (*članak 30. stavak 1.*).

Troškovi uspostave i rada sekundarnog repozitorija prenose se na proizvođače i uvoznike duhanskih proizvoda u okviru troškova koje im naplaćuju pružatelji usluga primarnih repozitorija (*članak 30. stavak 2.*).

C. Obveze vođenja evidencija

Ključni zahtjevi:

- 1. Bilježenje događaja povezanih s proizvodom:** u poglavlju VI. Uredbe navedeni su događaji povezani s proizvodom o kojima se moraju bilježiti i prenositi informacije. To su, među ostalim, događaji povezani s **kretanjem proizvoda** (kao što su stavljanje jedinstvenih identifikacijskih oznaka na jedinična pakiranja ili otprema iz objekta itd.) (*članak 32. stavak 1.*) i **transakcijski** događaji (kao što su izdavanje računa, potvrde o plaćanju itd.) (*članak 33. stavak 1.*). Bilježenje i prijenos informacija o potonjim događajima odgovornost je prodavača proizvoda (*članak 33. stavak 3.*).

U svim slučajevima proizvođači i uvoznici moraju prenijeti zabilježene informacije u primarni repozitorij. U poglavlju II. odjeljcima 3. i 4. Priloga II. navedene su tražene informacije i format u kojem se trebaju prenijeti. Primanje potvrde o primitku od primarnog repozitorija znak je da je prijenos uspješno izvršen (*članak 32. stavak 7., članak 33. stavak 4.*).

- 2. Prijenos traženih informacija u potrebnom roku:** proizvođači i uvoznici moraju osigurati prijenos informacija u roku od tri sata od nastanka događaja (*članak 34. stavak 1.*), primjerice tri sata od stavljanja jedinstvene identifikacijske oznake na jedinično pakiranje. Dvije su iznimke: otprema proizvoda iz objekata i prekrcaj proizvoda. Informacije o tim događajima treba prenijeti 24 sata prije nastanka događaja (*članak 34. stavak 3.*).

Primjenjuju se određena odstupanja od općeg pravila o tri sata: MSP-ovi (kako su definirani u Preporuci EU-a 2003/361/EZ) i proizvođači/uvoznici koji su na razini Unije u prethodnoj godini obradili manje od 120 milijuna jedinstvenih identifikacijskih oznaka na razini jediničnog pakiranja mogu prenijeti informacije u roku od 24 sata nakon nastanka događaja (*članak 34. stavak 4.*).

Oni koji ne ispunjavaju prethodno navedene kriterije moći će ipak iskoristiti prijelazno razdoblje koje se primjenjuje na sve gospodarske subjekte do 20. svibnja 2028. U tom razdoblju mogu prenositi informacije u roku od 24 sata od nastanka događaja (*članak 34. stavak 5.*).

Odstupanja se ne primjenjuju na otpremu i prekrcaj, koji se uvijek moraju unaprijed prijaviti (*članak 34. stavak 3.*).

- 3. Osiguravanje kodiranja jedinstvenih identifikacijskih oznaka primjenom pravilnih nosača podataka:** nosačima podataka (tj. barkodovima) kodiraju se jedinstvene identifikacijske oznake. Za svaku razinu označivanja dopuštene su samo tri vrste nosača podataka (*članak 21. stavak 1., članak 21. stavak 5.*), i to, za jedinična pakiranja: **Data Matrix, QR Code i DotCode**, a za skupna pakiranja: **Data Matrix, QR Code i Code 128**.

Konačno, postoje posebna pravila o kvaliteti nosača podataka (*članak 22.*), kojima se među ostalim propisuje da svaki nosač podataka mora sadržavati oznaku čitljivu ljudskom oku s pomoću koje se informacijama povezanima s jedinstvenom identifikacijskom oznakom može, prema potrebi, pristupiti bez uređaja za skeniranje (*članak 23.*).

Tablični prikaz glavnih odgovornosti – proizvođači i uvoznici

U sljedećoj su tablici navedene glavne odgovornosti proizvođača i uvoznika u okviru sustava sljedivosti. Treba imati na umu da tablica nije iscrpna te da dodatne pojedinosti treba potražiti u **Provedbenoj uredbi (EU) 2018/574** i njezinim **prilozima** te u **Delegiranoj uredbi (EU) 2018/573**.

Subjekt	Vrsta odgovornosti
<p>Proizvođači i uvoznici duhanskih proizvoda</p>	<p><u>Identifikacijski kodovi</u></p> <ul style="list-style-type: none"> – zahtjev za izdavanje identifikacijskog koda gospodarskog subjekta (članak 14.) – zahtjev za izdavanje identifikacijskog koda objekta (članak 16.) – zahtjev za izdavanje identifikacijskog koda stroja (članak 18.). <p><u>Jedinstvena identifikacijska oznaka</u></p> <p><i>Za jedinstvene identifikacijske oznake na razini jediničnog pakiranja:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – od izdavatelja identifikacijskih oznaka zatražiti jedinstvene identifikacijske oznake na razini jediničnog pakiranja (članak 9.) – označiti jedinična pakiranja jedinstvenim identifikacijskim oznakama (članak 6.); dodati vremenski žig (članak 8. stavak 3.) – provjeriti jedinstvene identifikacijske oznake na razini jediničnog pakiranja (članak 7.). <p><i>Za jedinstvene identifikacijske oznake na razini skupnog pakiranja:</i></p>

- donijeti odluku o tome hoće li se jedinstvene identifikacijske oznake zatražiti od izdavatelja identifikacijskih oznaka ili će se izravno generirati u skladu s odgovarajućim normama ISO (članak 10.)
- ako će se zatražiti od izdavatelja identifikacijskih oznaka: podnošenje zahtjeva (članak 13.)
- ako će se izravno generirati: generiranje jedinstvenih identifikacijskih oznaka u skladu s odgovarajućim normama ISO (članak 10.)
- označivanje skupnih pakiranja jedinstvenim identifikacijskim oznakama (članak 10.); za jedinstvene identifikacijske oznake koje su izdali izdavatelji identifikacijskih oznaka: dodati vremenski žig (članak 11. stavak 3.).

Nosači podataka

- kodiranje (elektronički isporučenih) jedinstvenih identifikacijskih oznaka na razini pojedinačnog pakiranja i jedinstvene identifikacijske oznake na razini skupnog pakiranja (članak 21.)
- osiguravanje kvalitete optičkih barkodova (članak 22.)
- uključivanje oznake čitljive ljudskom oku u svaki nosač podataka (članak 23.).

Repozitorski sustav

- uspostava primarnog repozitorija (članci 24. i 26.)
- obavješćivanje Komisije o identitetu predloženog pružatelja usluga repozitorija te dostavljanje svih relevantnih informacija, uključujući nacrt ugovora (dio A točke 1. i 2. Priloga 1.)
- plaćanje svih troškova povezanih s repozitorskim sustavom u okviru troškova koje naplaćuju pružatelji usluga primarnog repozitorija (članak 30.).

	<p><u>Bilježenje i prijenos informacija</u></p> <ul style="list-style-type: none"> – bilježenje informacija o kretanju proizvoda i njihov prijenos u primarni repozitorij (članak 32.) u dopuštenim rokovima (članak 34.) – bilježenje informacija o transakcijama i njihov prijenos u primarni repozitorij (članak 33.) u dopuštenim rokovima (članak 34.).
--	---

II. DISTRIBUTERI I VELETRGOVCI

Zahtjevi za **distributere i veletrgovce** mogu se razvrstati u sljedeće skupine: (A) označivanje pakiranja jedinstvenom identifikacijskom oznakom; i (B) obveze vođenja evidencija.

A. Označivanje jediničnih pakiranja jedinstvenom identifikacijskom oznakom

Ključni zahtjevi:

- 1. Podnošenje zahtjeva nadležnom izdavatelju identifikacijskih oznaka za izdavanje identifikacijskih kodova za gospodarske subjekte, objekte i strojeve:** nakon što države članice imenuju izdavatelje identifikacijskih oznaka (*članak 3.*), distributeri i veletrgovci moraju im podnijeti zahtjev (vidjeti dalje u tekstu*) za izdavanje identifikacijskih kodova (*članak 14.*, *članak 16.*). U zahtjevu se moraju navesti određene informacije (koje su navedene u poglavlju II. odjeljku 1. Priloga II.). Izdavatelj identifikacijskih oznaka potom je odgovoran za izdavanje identifikacijskih kodova, kao i za uspostavu i održavanje registra svih izdanih kodova (*članak 15.*, *članak 17.*).

* Kome podnijeti zahtjev za izdavanje IDENTIFIKACIJSKIH KODOVA

- Distributeri i veletrgovci -

Za dobivanje identifikacijskog koda **gospodarskog subjekta**: distributeri i veletrgovci moraju podnijeti zahtjev izdavatelju identifikacijskih oznaka nadležnom za tu državu članicu u svakoj od država članica u kojima imaju barem jedan objekt. (*članak 14.*)

Za dobivanje identifikacijskog koda **objekta**: distributeri i veletrgovci moraju podnijeti zahtjev izdavatelju identifikacijskih oznaka nadležnom za državu članicu u kojoj se objekt nalazi. (*članak 16.*)

2. **(Ako je primjenjivo) Podnošenje zahtjeva nadležnom izdavatelju identifikacijskih oznaka za izdavanje jedinstvenih identifikacijskih oznaka na razini skupnog pakiranja:** ako distributeri ili veletrgovci provode postupak skupnog pakiranja ili ponovnog skupnog pakiranja duhanskih proizvoda, na pakiranja se moraju staviti jedinstvene identifikacijske oznake na razini skupnog pakiranja (osim ako se prednost daje skeniranju pojedinačnih jediničnih pakiranja).

Jedinstvene identifikacijske oznake na razini skupnog pakiranja mogu se ili zatražiti od nadležnog izdavatelja identifikacijskih oznaka (vidjeti dalje u tekstu *) slanjem određenih informacija (koje su navedene u *poglavlju II. odjeljku 2. Priloga II.*) ili ih veletrgovac/distributer može izravno sam generirati u skladu s normom ISO/IEC 15459-1:2014 ili ISO/IEC 15459-4:2014 (*članak 10.*).

Izdavatelj identifikacijskih oznaka elektroničkim putem isporučuje jedinstvene identifikacijske oznake na razini skupnog pakiranja u određenim rokovima (*članak 13.*) (*članak 13.*), a te se oznake moraju staviti na pakiranja u roku od šest mjeseci od primitka (*članak 5. stavak 1.*).

*Kome podnijeti zahtjev za izdavanje JEDINSTVENIH IDENTIFIKACIJSKIH OZNAKA NA RAZINI SKUPNOG PAKIRANJA

- Distributeri i veletrgovci -

Te bi oznake trebalo zatražiti od izdavatelja identifikacijskih oznaka nadležnog za državu članicu u kojoj se odvija postupak skupnog pakiranja (*članak 4. stavak 3.*).

(Alternativno, jedinstvene identifikacijske oznake na razini skupnog pakiranja mogu izravno generirati gospodarski subjekti u skladu s normom ISO/IEC 15459-1:2014 ili ISO/IEC 15459-4:2014 (*članak 10.*))

3. **(Ako je primjenjivo) Stavljanje jedinstvenih identifikacijskih oznaka na razini skupnog pakiranja:** nakon što od izdavatelja identifikacijskih oznaka prime jedinstvene identifikacijske oznake na razini skupnog pakiranja (ili nakon što ih sami generiraju), distributeri i veletrgovci moraju staviti te oznake na pakiranja. Ako je riječ o jedinstvenim identifikacijskim oznakama na razini skupnog pakiranja koje su generirali izdavatelji identifikacijskih oznaka, distributeri i veletrgovci moraju na njih dodati vremenski žig (*članak 11. stavak 3.*). Prije nego što ih se stavi na pakiranja, jedinstvene identifikacijske oznake moraju se kodirati primjenom jednog od dopuštenih nosača podataka (*članak 21. stavak 5.*) (vidjeti točku B podtočku 3. u nastavku).

Jedinstvena identifikacijska oznaka na razini skupnog pakiranja mora biti povezana s popisom svih jedinstvenih identifikacijskih oznaka na razini pojedinačnog pakiranja

koje su sadržane u skupnom pakiranju (*članak 12. stavak 1.*). U tu se svrhu informacije navedene u *poglavlju II. odjeljku 3. (točka 3.2.) Priloga II.* moraju prenijeti u sekundarni repozitorij putem usmjerivača.

B. Obveze vođenja evidencija

Ključni zahtjevi:

- 1. Bilježenje relevantnih događaja:** u poglavlju VI. Uredbe navedeni su događaji povezani s proizvodom o kojima se moraju bilježiti i prenositi informacije. To su, među ostalim, događaji povezani s **kretanjem proizvoda** (kao što su stavljanje jedinstvenih identifikacijskih oznaka na jedinična pakiranja ili otprema iz objekta itd.) (*članak 32. stavak 1.*) i **transakcijski** događaji (kao što su izdavanje računa, potvrde o plaćanju itd.) (*članak 33. stavak 1.*). Bilježenje i prijenos informacija o transakcijama odgovornost je prodavača proizvoda (*članak 33. stavak 3.*).

Kad je riječ o distributerima i veletrgovcima, zabilježene se informacije moraju prenijeti u sekundarni repozitorij putem **usmjerivača** (*članak 32. stavak 2; članak 33. stavak 2.*). U poglavlju II. odjeljcima 3. i 4. Priloga II. navedene su točne informacije koje treba prenijeti za pojedini događaj, kao i format u kojem ih treba prenijeti. Smatrat će se da su informacije uspješno prenesene ako distributer ili veletrgovac prime potvrdu od usmjerivača (*članak 32. stavak 7., članak 33. stavak 4.*).

- 2. Prijenos traženih informacija u potrebnom roku:** distributeri i veletrgovci moraju osigurati prijenos informacija u roku od tri sata od nastanka događaja (*članak 34. stavak 1.*), na primjer tri sata od stavljanja jedinstvene identifikacijske oznake na razini skupnog pakiranja ili od uspostavljanja veze između računa i jedinstvene identifikacijske oznake (račun se može izdati prije ili nakon otpreme). Dvije su iznimke: otprema proizvoda iz objekata i prekrcaj proizvoda. Informacije o tim događajima treba prenijeti 24 sata prije nastanka događaja (*članak 34. stavak 3.*).

Primjenjuju se određena odstupanja od pravila o tri sata: MSP-ovi (kako su definirani u Preporuci EU-a 2003/361/EZ), kao i oni koji su na razini Unije u prethodnoj godini obradili manje od 120 milijuna jedinstvenih identifikacijskih oznaka na razini jediničnog pakiranja mogu prenijeti informacije u roku od 24 sata nakon nastanka događaja (*članak 34. stavak 4.*).

Oni koji ne ispunjuju prethodno navedene kriterije moći će ipak iskoristiti prijelazno razdoblje koje se primjenjuje na sve gospodarske subjekte do 20. svibnja 2028. U tom razdoblju mogu prenositi informacije u roku od 24 sata od nastanka događaja (*članak 34. stavak 5.*).

Navedena se odstupanja ne primjenjuju na otpremu i prekrcaj, koji se uvijek moraju unaprijed prijaviti (*članak 34. stavak 3.*).

- 3. Osiguravanje kodiranja jedinstvenih identifikacijskih oznaka primjenom pravilnih nosača podataka:** nosačima podataka (tj. barkodovima) kodiraju se jedinstvene identifikacijske oznake. Za svaku razinu označivanja dopuštene su samo tri vrste nosača podataka (*članak 21. stavak 1., članak 21. stavak 5.*), i to, za jedinična pakiranja: **Data Matrix, QR Code i DotCode**, a za skupna pakiranja: **Data Matrix, QR Code i Code 128**.

Konačno, postoje posebna pravila o kvaliteti nosača podataka (*članak 22.*), kojima se među ostalim propisuje da svaki nosač podataka mora sadržavati oznaku čitljivu ljudskom oku s pomoću koje se informacijama povezanima s jedinstvenom identifikacijskom oznakom može, prema potrebi, pristupiti bez uređaja za skeniranje (*članak 23.*).

Tablični prikaz glavnih odgovornosti – distributeri i veletrgovci

U sljedećoj su tablici navedene glavne odgovornosti distributera i veletrgovaca u okviru sustava sljedivosti. Treba imati na umu da tablica nije iscrpna te da dodatne pojedinosti treba potražiti u **Provedbenoj uredbi (EU) 2018/574** i njezinim **prilozima**.

Subjekt	Vrsta odgovornosti
Distributeri i veletrgovci	<p><u>Identifikacijski kodovi</u></p> <ul style="list-style-type: none"> – zahtjev za izdavanje identifikacijskog koda gospodarskog subjekta (članak 14.) – zahtjev za izdavanje identifikacijskog koda objekta (članak 16.) – zahtjev za izdavanje identifikacijskog koda stroja (članak 18.). <p><u>Zahtjev za jedinstvenu identifikacijsku oznaku na razini skupnog pakiranja (ako je primjenjivo)</u></p> <ul style="list-style-type: none"> – donošenje odluke o tome hoće li se jedinstvene identifikacijske oznake na razini skupnog pakiranja zatražiti od izdavatelja identifikacijskih oznaka ili će se izravno generirati u skladu s odgovarajućim normama ISO (članak 10.) – ako će se zatražiti od izdavatelja identifikacijskih oznaka: podnošenje zahtjeva (članak 13.) – ako će se izravno generirati: generiranje jedinstvenih identifikacijskih oznaka u skladu s odgovarajućim normama ISO (članak 10.) <p><u>Stavljanje jedinstvenih identifikacijskih oznaka na razini skupnog pakiranja (ako je primjenjivo)</u></p> <ul style="list-style-type: none"> – označivanje skupnih pakiranja jedinstvenim identifikacijskim

	<p>oznakama (članak 10.); za jedinstvene identifikacijske oznake koje su izdali izdavatelji identifikacijskih oznaka: dodati vremenski žig (članak 11. stavak 3.).</p> <p><u>Nosači podataka</u> (ako je primjenjivo)</p> <ul style="list-style-type: none"> – kodiranje jedinstvenih identifikacijskih oznaka na razini skupnog pakiranja (članak 21.) – osiguravanje kvalitete optičkih barkodova (članak 22.) – uključivanje oznake čitljive ljudskom oku u svaki nosač podataka (članak 23.). <p><u>Bilježenje i prijenos informacija</u></p> <ul style="list-style-type: none"> – bilježenje informacija o kretanju proizvoda i njihovo slanje usmjerivaču (članak 32.) u dopuštenim rokovima (članak 34.) – bilježenje informacija o transakcijama i njihovo slanje usmjerivaču (članak 33.) u dopuštenim rokovima (članak 34.).
--	--

III. SUBJEKTI PRVOG MALOPRODAJNOG MJESTA

U okviru sustava sljedivosti, kretanje duhanskih proizvoda mora se bilježiti od proizvođača do posljednjeg gospodarskog subjekta prije **prvog maloprodajnog mjesta**.

U članku 2. stavku 3. Provedbene uredbe **prvo maloprodajno mjesto** definirano je kao objekt u kojem se duhanski proizvodi prvi put stavljaju na tržište (tj. nude potrošačima koji se nalaze u Uniji), uključujući automate za prodaju duhanskih proizvoda.

Jedina zadaća koju u okviru sustava sljedivosti imaju subjekti **prvog maloprodajnog mjesta** jest osigurati pribavljanje **identifikacijskog koda gospodarskog subjekta te identifikacijskog koda objekta**.

(Napomena: ako poslujete i kao prvo maloprodajno mjesto i kao veletrgovac/distributer koji proizvode dalje isporučuje maloprodajnim mjestima, obvezni ste osigurati sljedivost proizvoda s kojima poslujete sve do njihove otpreme prvom maloprodajnom mjestu. Za veleprodajne duhanske proizvode potrebno je pridržavati se zahtjeva koji su u prethodnom odjeljku utvrđeni za veletrgovce/distributere.)

Zahtjev za izdavanje identifikacijskog koda gospodarskog subjekta i identifikacijskog koda objekta

Ključni zahtjevi:

1. Podnošenje zahtjeva nadležnom izdavatelju identifikacijskih oznaka za izdavanje identifikacijskih kodova za gospodarske subjekte i objekte: jedina zadaća koju u okviru sustava sljedivosti imaju subjekti **prvog maloprodajnog mjesta** jest da od nadležnog izdavatelja identifikacijskih oznaka* pribave **identifikacijski kod gospodarskog subjekta i identifikacijski kod objekta** (članak 14., članak 16.). Te je kodove potrebno pribaviti kako bi se osiguralo da gospodarski subjekti mogu isporučivati proizvode maloprodajnom mjestu te istodobno ispunjavati svoje obveze u okviru sustava.

Korisno je podsjetiti na to da subjekti prvog maloprodajnog mjesta mogu dogovoriti da zahtjeve za izdavanje identifikacijskih kodova umjesto njih podnese neki drugi gospodarski subjekt (treća strana) (kao što je neki od njegovih isporučitelja, na primjer jedan od njegovih distributera ili veletrgovaca) (članak 14. stavak 3., članak 16. stavak 3.). Ta treća strana i sama mora biti već registrirana te imati pribavljene identifikacijske kodove. S registracijom koju provodi treća strana mora u potpunosti biti suglasan subjekt prvog maloprodajnog mjesta, a ta treća strana obvezna je obavijestiti subjekta prvog maloprodajnog mjesta o svim pojedinostima registracije, kao i o svim dodijeljenim kodovima.

*Kome podnijeti zahtjev za izdavanje IDENTIFIKACIJSKIH KODOVA

- Subjekti prvog maloprodajnog mjesta -

Za dobivanje identifikacijskog koda **gospodarskog subjekta**: **subjekti prvog maloprodajnog mjesta** moraju ili podnijeti zahtjev izdavatelju identifikacijskih oznaka nadležnom za tu državu članicu u svakoj od država članica u kojima posluju (*članak 14. stavak 1.*) ili dogovoriti da umjesto njih zahtjev podnese treća strana, tj. neki drugi registrirani gospodarski subjekt (npr. registrirani distributer ili veletrgovac) (*članak 14. stavak 3.*).

Za dobivanje identifikacijskog koda **objekta**: **subjekti prvog maloprodajnog mjesta** moraju ili podnijeti zahtjev izdavatelju identifikacijskih oznaka nadležnom za državu članicu u kojoj se objekt nalazi (*članak 16. stavak 1.*) ili dogovoriti da umjesto njih zahtjev podnese treća strana, tj. neki drugi registrirani gospodarski subjekt (npr. registrirani distributer ili veletrgovac) (*članak 16. stavak 3.*).

Tablični prikaz glavnih odgovornosti – subjekti prvog maloprodajnog mjesta

U sljedećoj su tablici navedene glavne odgovornosti subjekata prvog maloprodajnog mjesta u okviru sustava sljedivosti. Treba imati na umu da tablica nije iscrpna te da dodatne pojedinosti treba potražiti u **Provedbenoj uredbi (EU) 2018/574** i njezinim **prilozima**.

Subjekt	Vrsta odgovornosti
Subjekti prvog maloprodajnog mjesta	<u>Identifikacijski kodovi</u> <ul style="list-style-type: none"><li data-bbox="544 600 1406 801">– podnošenje zahtjeva za izdavanje identifikacijskog koda gospodarskog subjekta (članak 14.) <i>ili</i> dogovor da zahtjev podnese registrirana treća strana (na primjer registrirani distributer ili veletrgovac) <li data-bbox="544 824 1406 1025">– podnošenje zahtjeva za izdavanje identifikacijskog koda objekta (članak 16.) <i>ili</i> dogovor da zahtjev podnese registrirana treća strana (primjerice registrirani distributer ili veletrgovac)

IV. TIJELA DRŽAVA ČLANICA

Zahtjevi za **tijela država članica** mogu se razvrstati u sljedeće skupine: (A) imenovanje izdavatelja identifikacijskih oznaka; (B) pristup zabilježnim informacijama.

A. Imenovanje izdavatelja identifikacijskih oznaka

Ključni zahtjevi:

1. Imenovanje izdavatelja identifikacijskih oznaka: jedinstvene identifikacijske oznake koje treba staviti na jedinična pakiranja (i, ako je primjenjivo, na skupna pakiranja) moraju generirati neovisne treće strane, takozvani „izdavatelji identifikacijskih oznaka”, koje imenuje svaka država članica (*članak 3.*). Taj postupak imenovanja jedan je od prvih tehničkih koraka pri uspostavi sustava sljedivosti te mora biti završen u roku od jedne godinu od stupanja na snagu **Delegirane uredbe** (*članak 3. stavak 1.*). Subjekti koje države članice mogu odlučiti imenovati uključuju, na primjer, državne agencije, neprofitne organizacije ili specijalizirane pružatelje informatičkih usluga. Kako bi se državama članicama pomoglo u postupku imenovanja, u Uredbi su navedeni posebni kriteriji, uključujući neovisnost (*članak 3., članak 35.*), koje izdavatelj identifikacijskih oznaka treba ispunjavati. Svaki izdavatelj identifikacijskih oznaka ima jedinstveni identifikacijski kod (*članak 3. stavak 4.*). Više država članica može imenovati istog izdavatelja identifikacijskih oznaka, ali on tada mora imati isti kod (*članak 3. stavak 5.*). Izdavatelji identifikacijskih oznaka koji namjeravaju angažirati podugovaratelje za obavljanje svojih poslova prihvatljivi su za imenovanje samo ako su o identitetu predloženih podugovaratelja obavijestili države članice. (Osim toga, na sve se podugovaratelje primjenjuju kriteriji neovisnosti iz članka 35.).

2. Obavješćivanje Komisije i osiguravanje objave informacija o izdavatelju identifikacijskih oznaka: u roku od mjesec dana od završetka imenovanja svaka država članica mora obavijestiti Komisiju o izdavatelju identifikacijskih oznaka kojeg je imenovala i o njegovu identifikacijskom kodu (*članak 3. stavak 6.*). Mora osigurati i da informacije o imenovanom izdavatelju identifikacijskih oznaka budu javno dostupne (*članak 3. stavak 7.*).

B. Pristup zabilježnim informacijama

Ključni zahtjevi:

1. Određivanje nacionalnog administratora ili više njih: tijela moraju odrediti nacionalnog administratora ili više njih koji će biti odgovorni za utvrđivanje, oduzimanje i dodjeljivanje daljnjih prava pristupa repozitorskom sustavu u okviru predmetne nacionalne administracije, kao i za upravljanje tim pravima (*članak 25. stavak 1. točka (k)*).

2. Pristupanje informacijama putem alata za nadzor: sekundarni repozitorij, u kojemu je pohranjena kopija svih zabilježenih podataka, sadržava alat za nadzor (u obliku grafičkog i negrafičkog korisničkog sučelja) koji državama članicama i Komisiji omogućuje da na daljinu pretražuju i analiziraju kretanja duhanskih proizvoda kako bi istražile i otkrile moguće nepravilnosti. Taj alat za nadzor mora najprije omogućiti pristup svim podacima pohranjenima u repozitorskom sustavu i njihovo pretraživanje (*članak 27. stavak 2.*) te, zatim, omogućiti automatsko slanje obavijesti i primanje periodičnih izvješća (*članak 27. stavak 3.*) na temelju pojedinačnih pravila o procjeni rizika koja su povezana s određenim događajima (npr. pojavom dvostrukih jedinstvenih identifikacijskih oznaka u legalnom opskrbnom lancu). U tom će pogledu nadležna tijela moći zahtijevati da se automatske obavijesti i/ili izvješća pošalju na određenu vanjsku adresu, kao što je adresa elektroničke pošte ili adresa internetskog protokola (IP) (*članak 27. stavak 4.*).

3. Pristupanje zabilježenim informacijama putem ručnih uređaja (izvanmrežni način rada): nadležna tijela država članica morat će imati mogućnost da s pomoću ručnih uređaja za skeniranje pristupe informacijama na jedinstvenim identifikacijskim oznakama i očitaju ih bilo gdje na terenu. Drugim riječima, morat će imati mogućnost očitati informacije kodirane u jedinstvenim identifikacijskim oznakama bez pristupanja repozitorskom sustavu. To će se omogućiti takozvanim „izvanmrežnim plošnim datotekama” koje će uspostaviti svaki izdavatelj identifikacijskih oznaka, a koje nadležna tijela mogu preuzeti iz sekundarnog repozitorija na ručne uređaje (npr. pametne telefone ili uređaje za skeniranje) koje će upotrebljavati (*članak 20.*). S pomoću tih „plošnih datoteka” ručni uređaji moći će izvući informacije iz jedinstvenih identifikacijskih oznaka te ih staviti na raspolaganje korisniku u izvanmrežnom načinu rada.

4. Razmjena informacija s vanjskim sustavima: sustav sljedivosti omogućit će državama članicama i Komisiji da informacije koje su pohranjene u repozitorskom šalju drugim vanjskim sustavima koje one upotrebljavaju i kojima upravljaju. To će se uglavnom omogućiti na načine navedene u nastavku. Repozitorski sustav trebao bi omogućivati preuzimanje cjelokupnih ili odabranih skupova podataka koji su u njemu pohranjeni (*članak 25. stavak 1. točka (1)*). Ti se skupovi podataka potom mogu povezati s drugim vanjskim sustavima. U sustavu sljedivosti informacije o proizvodima pohranjivat će se upotrebom jedinstvene referentne oznake (ARC), koja će osigurati interoperabilnost sa sustavom kontrole kretanja trošarinskih proizvoda (EMCS). Slično tomu, informacije na identifikacijskoj oznaci duhanskog proizvoda (TP-ID) svakog evidentiranog proizvoda omogućit će državama članicama povezivanje podataka o lancu opskrbe s odgovarajućim informacijama o izvješćivanju o proizvodu koje su pohranjene na zajedničkom mjestu elektroničkog ulaza EU-a (eng. *EU Common Entry Gate – EU-CEG*).

Tablični prikaz glavnih odgovornosti – tijela država članica

U sljedećoj su tablici navedene glavne odgovornosti tijela država članica u okviru sustava sljedivosti. Treba imati na umu da tablica nije iscrpna te da dodatne pojedinosti treba potražiti u **Provedbenoj uredbi (EU) 2018/574** i njezinim **prilozima**.

Subjekt	Vrsta odgovornosti
Tijela država članica	<p data-bbox="544 533 991 566"><u>Izdavatelj identifikacijskih oznaka</u></p> <ul data-bbox="544 589 1406 1122" style="list-style-type: none"><li data-bbox="544 589 1406 674">– odabir i imenovanje izdavatelja identifikacijskih oznaka (članak 3. stavak 1.) <li data-bbox="544 696 1406 898">– osiguravanje neovisnosti izdavatelja identifikacijskih oznaka, pružatelja usluga repozitориjskog sustava i uređaja za zaštitu od neovlaštenog rukovanja i, gdje je to primjenjivo, njihovih podugovaratelja (članak 35.) <li data-bbox="544 920 1406 1122">– obavješćivanje Komisije o identitetu imenovanog izdavatelja identifikacijskih oznaka i njegovu kodu; osiguravanje objave s tim povezanih informacija (članak 3. stavak 6. i članak 3. stavak 7.). <p data-bbox="544 1200 815 1234"><u>Repozitориjski sustav</u></p> <ul data-bbox="544 1256 1406 1507" style="list-style-type: none"><li data-bbox="544 1256 1406 1346">– imenovanje nacionalnog administratora koji upravlja pravima pristupa alatu za nadzor (članak 25. stavak 1. točka (k)) <li data-bbox="544 1368 1406 1507">– pristupanje informacijama o sljedivosti putem istraživačkog alata i ručnih uređaja za potrebe provedbe; razmjena informacija s vanjskim sustavima prema potrebi.

V. EUROPSKA KOMISIJA

Zahtjevi za **Europsku komisiju** odnose se uglavnom na područje **repozitоријskog sustava**.

Repozitоријski sustav

Ključni zahtjevi:

1. Odobravanje pružatelja usluga primarnog repozitоријa: Europska komisija morat će procijeniti sve predložene pružatelje usluga primarne pohrane podataka i nacрте ugovora o pohrani podataka koje su joj dostavili proizvođači i uvoznici, posebno u pogledu njihove neovisnosti i tehničkih kapaciteta, te ih odobritи ili odbiti u roku od tri mjeseca od primitka obavijesti. (*dio A točka 3. Priloga I.*)

2. Objava popisa prijavljenih i odobrenih pružatelja usluga primarnog repozitоријa: Europska komisija bit će odgovorna i za osiguravanje objave popisa svih prijavljenih i odobrenih pružatelja usluga primarne pohrane podataka na *web*-mjestu (*dio A točka 8. Priloga I.*).

3. Imenovanje „sekundarnog repozitоријa“: Komisija će biti odgovorna za imenovanje pružatelja usluga (jedinственог) sekundarnog repozitоријa, birajući ga među odobrenim pružateljima usluga primarnog repozitоријa. Postupci kojima se uređuje taj proces navedeni su u dijelu B. Priloga 1. Imenovanje će se provesti najkasnije osam mjeseci nakon stupanja na snagu Delegirane uredbe, a rezultate će objaviti Komisija. Nakon toga će svaki pružatelj usluga primarnog repozitоријa biti obvezan sklopiti ugovor s pružateljem usluga sekundarnog repozitоријa (ugovori će se morati potpisati i dostaviti Komisiji u roku od jednog mjeseca od datuma imenovanja sekundarnog repozitоријa).

U sekundarnom repozitоријu pohranjivat će se cjelokupna kopija svih informacija o događajima unutar lanca opskrbe koje su zabilježene i pohranjene u primarnim repozitоријima. Najvažnije je da će uključivati korisnička sučelja koja će državama članicama omogućiti pretraživanja i utvrđivanje pravila za automatske obavijesti te periodična izvješća povezana s podacima o lancu opskrbe koja su pohranjena u sustavu. Pružatelj usluga sekundarnog repozitоријa bit će odgovoran za određivanje formata podataka i modaliteta za razmjenu podataka, kao i zajedničkog podatkovnog rječnika kojim će se trebati koristiti primarni repozitоријi i usmjerivač (*članak 28.*). Osim toga, postoji niz drugih općih tehničkih zahtjeva (*članak 25.*) i postupovnih pravila (*djelovi B i C Priloga I.*) koji će se primjenjivati na pružatelja usluga sekundarnog repozitоријa kako bi se osigurala neovisnost, funkcionalnost i interoperabilnost sustava.

Pružatelj usluga sekundarnog repozitоријa bit će odgovoran i za uspostavu usmjerivača, koji će gospodarskim subjektima koji nisu proizvođači ili uvoznici služiti kao jedinstvena ulazna točka za unos podataka (*članak 29.*). Kopija tih podataka proslijedit će se odgovarajućim pojedinačnim primarnim repozitоријima.

Tablični prikaz glavnih odgovornosti – Europska komisija

U sljedećoj su tablici navedene glavne odgovornosti Europske komisije u okviru sustava sljedivosti. Treba imati na umu da tablica nije iscrpna te da dodatne pojedinosti treba potražiti u **Provedbenoj uredbi (EU) 2018/574** i njezinim **prilozima** te u **Delegiranoj uredbi (EU) 2018/573**.

Subjekt	Vrsta odgovornosti
Europska komisija	<u>Repozitorski sustav</u> <ul style="list-style-type: none"> – odobravanje pružatelja usluga primarnog repozitorija (dio A točke 3. i 4. Priloga 1.) – objava popisa prijavljenih i odobrenih pružatelja usluga primarnog repozitorija (dio A točka 8. Priloga 1.) – imenovanje pružatelja usluga sekundarnog repozitorija (dio A točka 1. Priloga I.) i objava identiteta pružatelja usluga (dio A točka 3. Priloga 1.).

II. Sustav sigurnosnih obilježja za duhanske proizvode

Pregled

Svrha je sustava sigurnosnih obilježja omogućiti nadležnim tijelima i proizvođačima prepoznavanje zakonitih duhanskih proizvoda. Člankom 16. zahtijeva se da sva jedinična pakiranja duhanskih proizvoda koja se stavljaju na tržište EU-a nose sigurnosno obilježje zaštićeno od neovlaštenog rukovanja, sastavljeno od vidljivih i nevidljivih elemenata.

Ključni zahtjevi sustava sigurnosnih obilježja navedeni su u:

- **članku 16. Direktive o duhanskim proizvodima**
- **Provedbenoj odluci Komisije (EU) 2018/576** o tehničkim standardima za sigurnosna obilježja koja se stavljaju na duhanske proizvode (uključujući njezin Prilog I.)

Detaljni opis sustava

Člankom 16. stavkom 1. Direktive o duhanskim proizvodima zahtijeva se da sva jedinična pakiranja duhanskim proizvoda nose sigurnosno obilježje koje je:

- zaštićeno od neovlaštenog rukovanja te sastavljeno od vidljivih i nevidljivih elemenata
- tiskano ili pričvršćeno tako da ga nije moguće ukloniti (to uključuje i kombinaciju tiskanja i pričvršćivanja)
- neizbrisivo
- ne smije biti skriveno ili prekinuto ni na koji način, uključujući poreznim biljezima i oznakama cijene.

Ključni dodatni zahtjevi u pogledu tehničkih standarda za sigurnosna obilježja detaljno su navedeni u **Provedbenoj odluci Komisije (EU) 2018/576 o tehničkim standardima za sigurnosna obilježja koja se stavljaju na duhanske proizvode.**

Ključni zahtjevi koje dionici moraju ispuniti u okviru sustava sigurnosnih obilježja za duhanske proizvode

U sljedećim su odjeljcima navedeni ključni zahtjevi sustava sigurnosnih obilježja za pojedine kategorije dionika.

Ako nije drukčije navedeno, svi članci na koje se upućuje članci su **Provedbene odluke (EU) 2018/576 o tehničkim standardima za sigurnosna obilježja koja se stavljaju na duhanske proizvode (uključujući njezin Prilog I.)**.

I. TIJELA DRŽAVA ČLANICA TE PROIZVOĐAČI I UVOZNICI

Zahtjevi za **tijela država članica** mogu se razvrstati u sljedeće skupine: (A) elementi za provjeru vjerodostojnosti i sigurnosna obilježja; (B) cjelovitost i neovisnost sigurnosnih obilježja; (C) provjera vjerodostojnosti sigurnosnih obilježja.

Zahtjevi za **proizvođače i uvoznike** uglavnom se odnose na skupinu: (A) elementi za provjeru vjerodostojnosti i sigurnosna obilježja. Oni će prije svega biti odgovorni za osiguravanje usklađenosti sa zahtjevima koje su utvrdile države članice u kojima svoje proizvode stavljaju na tržište.

(A) Elementi za provjeru vjerodostojnosti i sigurnosna obilježja

Ključni zahtjevi

Države članice:

- 1. Osiguravanje ispravnog sastava sigurnosnih obilježja:** države članice morat će osigurati da se svako sigurnosno obilježje koja se stavlja na jedinična pakiranja duhanskih proizvoda koja se stavljaju na njihova tržišta sastoji od pet ili više različitih vrsta „elemenata za provjeru vjerodostojnosti”. Bit će potrebno osigurati, među ostalim, i to da je barem jedan od tih elemenata neskriven², jedan poluskriven³ i jedan skriven⁴ (*članak 3. stavak 1.*) te da barem jedan element pruža treća strana koja ispunjuje zahtjeve u pogledu neovisnosti navedene u članku 8. Odluke (*članak 3. stavak 2.*).
- 2. Obavješćivanje o dopuštenoj kombinaciji / dopuštenim kombinacijama elemenata za provjeru vjerodostojnosti:** Svaka država članica morat će obavijestiti proizvođače i uvoznike duhanskih proizvoda o kombinaciji/kombinacijama elemenata za provjeru vjerodostojnosti koju/koje moraju sadržavati sigurnosna obilježja koja se stavljaju na proizvode koji se stavljaju na njezino tržište. Kombinacija/kombinacije može/mogu sadržavati bilo koji od elemenata za provjeru vjerodostojnosti navedenih u Prilogu 1. Odluci, ali će države članice moći odabrati i alternativne elemente za provjeru vjerodostojnosti koji ispunjuju propisane zahtjeve. Države članice moraju do

---

² „Neskriven” znači da je izravno prepoznatljiv jednim ljudskim osjetilom ili više njih bez pomoći vanjskih uređaja.

Smatra se da kategorija „neskrivenih” rješenja za provjeru vjerodostojnosti iz norme ISO 12931:2012 odgovara ovoj definiciji.

³ „Poluskriven” znači da nije izravno prepoznatljiv ljudskim osjetilima, već da je prepoznatljiv tim osjetilima uz pomoć vanjskih uređaja, kao što je UV svjetiljka ili posebna olovka ili flomaster, za čiju uporabu nije potrebno stručno znanje ili posebno osposobljavanje. Smatra se da kategorija „skrivenih” rješenja za provjeru vjerodostojnosti standardnim instrumentima iz norme ISO 12931:2012 odgovara ovoj definiciji.

⁴ „Skriven” znači da nije izravno prepoznatljiv ljudskim osjetilima, već da je prepoznatljiv samo uporabom instrumenata koji su izrađeni posebno za tu namjenu ili profesionalne laboratorijske opreme. Smatra se da kategorija „skrivenih” rješenja za provjeru vjerodostojnosti instrumentima izrađenima posebno za tu namjenu ili forenzičnom analizom iz norme ISO 12931:2012 odgovara ovoj definiciji.

20. rujna 2018. obavijestiti sve proizvođače i uvoznike duhanskih proizvoda o odgovarajućoj kombinaciji/kombinacijama. Države članice moraju obavijestiti o svim naknadnim izmjenama kombinacija šest mjeseci prije datuma na koji bi te izmjene trebale stupiti na snagu (*članak 3.*).

- 3. Odlučivanje i obavješćivanje o upotrebi poreznih biljega kao sigurnosnih obilježja:** Svaka će država članica moći odlučiti o tome mogu li se njezini porezni biljezi (ili nacionalne identifikacijske oznake namijenjene za fiskalne svrhe) upotrebljavati kao sigurnosna obilježja. U tom će pogledu morati provjeriti ispunjuje li njihov porezni biljeg ili nacionalna identifikacijska oznaka zahtjeve iz članka 3. Odluke i članka 16. Direktive o duhanskim proizvodima (*članak 4. stavak 1.*). Ako su ti zahtjevi samo djelomično ispunjeni, države članice morat će do **20. rujna 2018.** obavijestiti proizvođače i uvoznike duhanskih proizvoda o dodatnim vrstama elemenata za provjeru vjerodostojnosti koje treba upotrebljavati zajedno s poreznim biljegom ili nacionalnom identifikacijskom oznakom (*članak 4. stavak 2.*).

Ključni zahtjevi:

Proizvođači i uvoznici:

- 1. Osiguravanje usklađenosti sigurnosnog obilježja za zahtjevima koje je propisala svaka država članica u kojoj se njihovi proizvodi stavljaju na tržište:** proizvođači i uvoznici moraju osigurati da budu u cijelosti upoznati s pojedinačnim zahtjevima za sigurnosna obilježja koja su propisale države članice u kojima svoje proizvode stavljaju na tržište te da se mogu pridržavati tih pravila.

B) Cjelovitost i neovisnost sigurnosnih obilježja

Ključni zahtjevi:

Države članice:

- 1. Osiguravanje cjelovitosti sigurnosnih obilježja:** nadležna tijela moći će odlučiti hoće li uvesti program rotacije sigurnosnih obilježja te kako bi ga trebalo provoditi (*članak 6. stavak 1.*). Od tog će se pravila moći odstupiti u slučajevima u kojima država članica ima razloga vjerovati da je ugrožena cjelovitost nekog elementa za provjeru vjerodostojnosti koji je sadržan u sigurnosnom obilježju. U takvim će slučajevima morati osigurati njegovu zamjenu ili izmjenu. O tome će morati obavijestiti proizvođače i uvoznike te pružatelje sigurnosnog obilježja u roku od pet radnih dana (*članak 6. stavak 2.*).

Države članice morat će osigurati i da se sigurnosna obilježja stavljaju na duhanske proizvode tako da se ne mogu zamijeniti, ponovno upotrijebiti ili izmijeniti (*članak 5. stavak 2. točka (b)*). Na nacionalnoj se razini mogu primjenjivati službene smjernice ili zahtjevi o sigurnosti postupaka proizvodnje i distribucije sigurnosnih obilježja (*članak 6. stavak 3.*).

- 2. Zahtjev da barem jedan element za provjeru vjerodostojnosti pruža pružatelj usluga koji je neovisna treća strana:** svako će sigurnosno obilježje morati sadržavati barem jedan element za provjeru vjerodostojnosti koji pruža neovisna treća strana (*članak 3. stavak 2.*). U tu će svrhu države članice morati osigurati da treća strana koja pruža elemente za provjeru vjerodostojnosti ispunjuje odgovarajuće kriterije neovisnosti (*koji su navedeni u članku 8.*). Među ostalim, morat će osigurati da je pružatelj usluga neovisan od duhanske industrije i u pravnom smislu (u pogledu pravnog oblika, ustroja i donošenja odluka, posebno da nije pod izravnom ili neizravnom kontrolom duhanske industrije (*članak 8. stavak 1. točka (a)*) i u financijskom smislu (u zadnje dvije godine prije preuzimanja funkcija poduzeće pružatelja usluga, ili skupina poduzeća, ostvarili su manje od 10 % svojeg godišnjeg prometa od robe i usluga isporučenih duhanskoj industriji te manje od 20 % u svakoj sljedećoj kalendarskoj godini (*članak 8. stavak 1. točka (b)*).

Države članice morat će osigurati da osobe odgovorne za upravljanje pružateljem nisu u sukobi interesa s duhanskom industrijom (*članak 8. stavak 1. točka (c)*). U slučaju podugovaranja poslova, glavni pružatelj usluga bit će odgovoran za osiguravanje usklađenosti s kriterijima neovisnosti (*članak 8. stavak 2.*). Države članice mogu zatražiti dokumentaciju potrebnu za ocjenjivanje usklađenosti s kriterijima neovisnosti (*članak 8. stavak 3.*) te ih se mora obavijestiti o svakoj promjeni okolnosti koja je prisutna dvije uzastopne godine (*članak 8. stavak 4.*).

C) Provjera vjerodostojnosti sigurnosnih obilježja

Ključni zahtjevi

Države članice:

- 1. Mogućnost provjere vjerodostojnosti duhanskih proizvoda namijenjenih nacionalnom tržištu države članice:** na temelju dopuštenih kombinacija elemenata za provjeru vjerodostojnosti o kojima su proizvođači/uvoznici obaviješteni, države članice morat će osigurati da raspoložu sredstvima i znanjem potrebnim za utvrđivanje je li proizvod koji se stavlja na njihovo tržište vjerodostojan (*članak 7. stavak 1.*). Vjerodostojnost će se morati utvrditi analiziranjem sigurnosnog obilježja sastavljenog

od dopuštenih elemenata za provjeru vjerodostojnosti i stavljenog na jedinično pakiranje predmetnog duhanskog proizvoda.

U tu će svrhu države članice morati zahtijevati od proizvođača i uvoznika duhanskih proizvoda koji se nalaze na njihovom državnom području da na temelju pismenog zahtjeva dostave uzorke jediničnih pakiranja, uključujući i primijenjeno sigurnosno obilježje (*članak 7. stavak 2.*). Od država članica može se zatražiti da te uzorke dostave Komisiji (*članak 7. stavak 2.*).

- 2. Pružanje pomoći pri provjeri vjerodostojnosti duhanskih proizvoda namijenjenih nekom drugom nacionalnom tržištu:** od država članica zahtijevat će se da jedna drugoj na zahtjev pruže pomoć pri provjeri vjerodostojnosti duhanskih proizvoda namijenjenih nacionalnom tržištu druge države članice (*članak 7. stavak 3.*). Takva je uzajamna pomoći ključna s obzirom na slobodno kretanje proizvoda te će biti dodatna potpora nadležnim tijelima u borbi protiv nezakonitih proizvoda. Pomoć može podrazumijevati prosljeđivanje (prethodno navedenih) uzoraka proizvoda ili informacija o predmetnom sigurnosnom obilježju.

Tablični prikaz glavnih odgovornosti

U sljedećoj su tablici navedene glavne odgovornosti tijela država članica te proizvođača i uvoznika u okviru sustava sigurnosnih obilježja. Treba imati na umu da tablica nije iscrpna te da dodatne pojedinosti treba potražiti u **Provedbenoj odluci (EU) 2018/576** i njezinim prilogima.

Subjekt	Vrsta odgovornosti
Države članice	<p><u>Sastav sigurnosnih obilježja</u></p> <ul style="list-style-type: none"> – osiguravanje da sastav sigurnosnih obilježja bude u skladu s propisanim zahtjevima (članak 3. stavak 1.) – obavješćivanje proizvođača i uvoznika o dopuštenoj kombinaciji / dopuštenim kombinacijama elemenata za provjeru vjerodostojnosti (članak 3. stavak 3., članak 3. stavak 4., Prilog 1.). <p><u>Porezni biljeg ili fiskalna identifikacijska oznaka kao sigurnosno obilježje</u></p> <ul style="list-style-type: none"> – ako država članica želi dopustiti da se postojeći porezni biljeg ili fiskalna identifikacijska oznaka upotrebljavaju kao sigurnosno obilježje: osiguravanje da porezni biljeg ili nacionalna identifikacijska oznaka ispunjuju sve zakonske zahtjeve (članak 4. stavak 1.) – ako porezni biljeg ili fiskalna identifikacijska oznaka koji se namjeravaju upotrebljavati kao sigurnosno obilježje ne ispunjuju sve zakonske zahtjeve: obavješćivanje proizvođača i uvoznika o potrebnim dodatnim vrstama elemenata za provjeru vjerodostojnosti (članak 4. stavak 2., članak 4. stavak 3.). <p><u>Cjelovitost sigurnosnih obilježja</u></p> <ul style="list-style-type: none"> – osiguravanje cjelovitosti sigurnosnih obilježja (članak 3. stavak 2., članak 5. stavak 2. točka (b), članak 6., članak 8.). <p><u>Neovisnost</u></p>

	<ul style="list-style-type: none"> – zahtjev da barem jedan element za provjeru vjerodostojnosti koji se upotrebljava u sigurnosnim obilježjima pruža neovisna treća strana koja ispunjuje kriterije neovisnosti (članak 3. stavak 2., članak 8.). <p><u>Provjera vjerodostojnosti duhanskih proizvoda</u></p> <ul style="list-style-type: none"> – osiguravanje da je moguće utvrditi i provjeriti vjerodostojnost duhanskih proizvoda namijenjenih vlastitom nacionalnom tržištu (članak 7. stavak 1.) – osiguravanje da proizvođači i uvoznici na zahtjev dostave državama članicama uzorke proizvoda te da države članice na zahtjev dostave te uzorke Komisiji (članak 7. stavak 2.) – pružanje uzajamne pomoći kako bi se drugim državama članicama pomoglo pri provjeri vjerodostojnosti duhanskih proizvoda namijenjenih njihovom nacionalnom tržištu (članak 7. stavak 3.).
Proizvođači i uvoznici	<p><u>Elementi za provjeru vjerodostojnosti i sigurnosna obilježja</u></p> <ul style="list-style-type: none"> – osiguravanje da su upoznati sa zahtjevima pojedinih država članica u pogledu sigurnosnih obilježja; osiguravanje da su na jedinična pakiranja duhanskih proizvoda koji se stavljaju na tržišta država članica EU-a stavljena sigurnosna obilježja koja ispunjavaju propisane zahtjeve.